

[Steen Folke]

Sydeuropa, mellem forbruger og producent, mellem overskudsproducerende i-lande og underforsynede u-lande, mellem store og små landbrug osv.

De engelske forbrugere er fortsat begunstigede og vesttyske landmænd blandt dem, der får mest ud af EFs landbrugspolitik. For de berygtede overskudsbjerge har tyskerne et stort ansvar: 73 pct. af smørbjerget, 61 pct. af skummetmælksbjerget og 37 pct. af oksekødspukkelen skyldes vesttyske producenter. Ifølge kommissær Tugendhat skyldes dette hovedsagelig forskellen mellem de rigtige og de grønne valutaer og de monetære udligningsbeløb. Virkningen er, at tyske landmænd får højere priser for deres varer end landmændene i de andre lande. EF betaler forskellen, ligesom EF giver dem større tilskud, når de sælger f. eks. smør til England. Omvendt skal danske landmænd jo betale en slags told, når man eksporterer til Tyskland.

Jeg kan nævne situationen på det engelske marked for smør. Der har været en udvikling, således at Tyskland fra 1971 til 75 har øget sin andel af det engelske marked fra knap ½ pct. til over 10 pct. og Holland har øget sin andel fra omkring 5 pct. til over 20 pct., mens den danske andel af det engelske smørmarked har været faldende i den samme periode. Det er helt klart en af konsekvenserne af den ordning, som landbruget fungerer under i EF.

Det burde være et langsigtet mål for landbruget at producere mest muligt billigt muligt af bedst mulig kvalitet som sikkerhed for, at alle får tilstrækkelige fødevarer. Dette mål kan ikke realiseres i et kapitalistisk samfund, hvor produktionen ikke styres af de menneskelige behov, men af profithensyn. Derfor har dansk landbrug og de politiske interesser, der står bag, et medansvar for de kæmpemæssige lagre af fødevarer, mens der andre steder er hungersnød. Derfor importeres der proteiner til i-landene, bl. a. til EF, fra u-landene på trods af mangel i u-landene.

Trods modforholdsregler vokser lagrene. For øjeblikket udgør de et bjerg af 165.000 t smør, 850.000 t mælkepulver og 348.000 t oksekød. Fra tid til anden skærer man toppen af bjergene, f. eks. gennem fødevarerhjælp, nogle gange med flere skade- end nyttevirkninger, som det bl. a. blev diskuteret på et seminar i Oslo for ikke så længe siden med deltagelse af bl. a. FAO, og dette på

trods af den officielle målsætning for den offentlige u-landshjælp om at fremme en udvikling til gavn for modtagerne og på modtagernes betingelser.

Hele EFs landbrugspolitik er stadig et sindrigt system af tilskud og støtteopkøb, finansieret over EFs budget, gennem midler skaffet til veje gennem told og afgifter på handel med andre lande. Midler skaffet til veje ved overførsel af indkomster fra Europas industriarbejdere til landbrugerne, som derved opretholder en kunstig høj produktion, som så oplagres under store udgifter og senere sælges til dumpingpriser: Forskellen betales af befolkningerne over skatterne, altså en dobbelt belastning for lønarbejderne. Yderligere bliver prisgarantien overført til landbruget i form af værdistigning på jorden, en værdistigning, der kapitaliseres og bliver en belastning for omkostningsniveauet, noget, som igen får konsekvenser for lønarbejdernes levevilkår.

Landbruget vil netop i kraft af det kapitalistiske samfunds konkurrencebehov være nødsaget til at forcere produktionen på bekostning af kvaliteten og med en stigende forurening til følge; både forurening af produkterne, som f. eks. den meget omdiskuterede danske gris, og af miljøet og med rovdrift på jorden i form af overdreven tilførsel af kunstgødning og forgiftning med pesticider.

De nylig overståede forhandlinger vil ikke ændre noget som helst i de virkninger af EF-medlemskabet, som fra dansk side blev gjort op i en rapport fra generaldirektoratet for forskning og dokumentation ved EF-Parlamentet over konsekvenserne for centrale dele af dansk erhvervsliv, en rapport fra marts 1977. Man konstaterer nemlig heri, at hvad angår landbrugets forventninger til adgangen til det åbne EF-marked, viser eksporten kun begrænsede mængdemæssige udsving; det er udelukkende EFs prisstigninger, der giver værdimæssige stigninger. På flere vigtige områder har man endda konstateret tilbagegang, også hvor man kan se, at f. eks. det hollandske landbrug har haft en kraftig fremgang på bekostning af dansk producerede landbrugsvarer.

Jeg vil lige kort nævne et par af de aktuelle og væsentlige problemstillinger i det danske landbrug. For det første spørgsmålet om jordpolitikken og værdistigningerne. Nettokapitalgevinsterne er blevet kanaliseret over i